

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı: 24370
Tarih: 23.03.2023

79828

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 23.03.2023

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana Milletvekili

Hava kirliliğinin insan sağlığına etkileri üzerine çalışmalar yürüten 15 sağlık, çevre ve iklim örgütünden oluşan Temiz Hava Hakkı Platformu (THHP), Türkiye’de hava kalitesinin karnesi niteliğindeki “Kara Rapor”un beşincisini yayınlamıştır.

Raporda hava kirliliğinin, Türkiye genelinde tüm yaşlar için ölüme ve sakatlığa yol açan ilk 10 risk arasında 2009’da altıncı sıradayken, 2019’da beşinci sıraya yükseldiği vurgulanırken; Türkiye genelinde 2021 yılında hava kirliliği nedeniyle en az 42 bin 67 kişinin hayatını kaybettiği bildirilmiştir.

Temiz Hava Hakkı Platformu Koordinatörü Deniz Gümüşel, Maraş merkezli depremlerden etkilenen kentlerde hava kirliliğinin arttığını ifade etmiş: “Maraş’taki partikül madde yoğunluğu metreküpte 100 mikrogram yani ulusal yasal sınırın 2,5 katı, DSÖ kılavuz değerinin ise 7,5 katıdır. Bu kirlilik maalesef büyük miktarda enkazlardan kalkan toz ve halkın ısınmak için açıkta yaktığı ateşten kaynaklanıyor. Buna bir de asbest riski eklendiğinde bölgede hava kirliliği nedeniyle ciddi bir halk sağlığı sorunu yaşandığını/yaşanacağını söylemek mümkündür” demiştir. Gümüşel, depremde etkilenen Adıyaman ve Hatay merkezde hava kalitesi istasyonlarından düzenli veri alınamadığı, İskenderun’da ise partikül madde kirliliğinin son 40 gündür metreküpte 200 mikrogram olduğu bilgisini paylaşmış ve bölgedeki hekimlerin şimdiden solunum yolu hastalıklarında artış olduğunu belirttiğini vurgulamıştır.

Bu bağlamda;

1. Dünya Sağlık Örgütü hava kalitesi kılavuzuyla uyumlu şekilde hava kirleticilerini sınırlamak için gerekli yasalar çıkartmak ve ödünsüz uygulamak Bakanlığınızın birincil görevi değil midir?
2. Enerji, ulaşım, sanayi, ısınma, kent ve atık politikalarının; yurttaşların sağlıklı bir çevrede yaşama ve temiz hava hakkı perspektifi ile yeniden planlanarak, uygulamaya geçirilmesi neden sağlanmıyor?
3. Deprem bölgelerinde ciddi şekilde artış gösteren hava kirliliğini önlemek üzere Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
4. Depremzedelerde görülen solunum yolu hastalıkları üzerine görevli hekimlerin yaptığı uyarılar dikkate alınarak, moloz kaldırma çalışmalarında ortaya çıkan tozlar engellenecek midir?
5. Deprem bölgelerinde enkaz kaldırma çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yapılıp, yapılmadığı Bakanlığınızca denetlenmekte midir?